

سند سپتامبر ۲۰۲۲ مبنای چانه‌زنی هسته‌ای

روزنامه خبری تحلیلی، دانشگاهی، صبح ایران
صدای نخبگان، نگاه جوانان

۶ صفحه
۵۰۰۰ تومان

فصل جدید را با موضوع:
روایت‌های جنگ

شماره مسلسل: ۳۴۱۲
مستطقیه: ۱۲ شهریور ۱۴۰۲
۱۹۵۰
۲۰۲۳
شماره: ۳۵۴

www.fdn.ir | Tue | 5 Sep 2023 | vol.15 | No. 3954 | 16 Pages

پرونده «فرهیختگان» برای بزرگ‌ترین همایش دینی دنیا: اربعین چگونه مناسبات جامعه و سیاست در عصر مدرنیته، ملیت و تحول خواهی را بازسازی می‌کند

زمانه جنبش اربعین

تراژدی فوت ۶ کارگر در معدن طزره زخم کارگران معدن را تازه کرد

اول منافع سرمایه‌داران بعد ایمنی!

درباره راهپیمایی بزرگ اربعین حسینی

در مسیر آسمان

در میان دانشگاهیان آرای مختلفی درباره اثر هوش مصنوعی بر آکادمی وجود دارد

دانشگاه و هوش مصنوعی در عصر حیرت

یادداشت - ۳

تجلی اخلاق مبتنی بر ایثار در پیاده‌روی اربعین

مرحوم دکتر عماد افروغ در یادداشت کوتاهی که در ایام اربعین سال گذشته نگاشته به زائران اربعین توصیه‌ها و پیشنهادهایی کرده که امیدواریم برای مخاطبان مفید و راهگشا باشد.

باسلام خدمت زائران عزیز اربعین، قصد روده مباحث و تحلیل‌های جاری و اشتراکات و تفاوت‌های آن را ندارم که جای بحث بسیار دارد. فقط می‌خواهم متذکر دو نکته شوم؛ یکی نوع‌شناسی اخلاق و تجلی اخلاق متعالیه مبتنی بر انفاق و ایثار است که خاستگاه و سرچشمه درخشانش حضرت ابا عبدالله (ع) است که کماکان می‌جوشد و اوج جوشش آن را در عاشورا مشاهده و با پوست و استخوان مان در پیاده‌روی اربعین درک می‌کنیم. این اخلاق متعالیه دو اخلاق ذنبه و متوسطه یا متعادل را پشت سر گذاشته و مظهر بارز اخلاقی است که با آن انسان سرشار از فعالیت نفس وجود و وجود می‌شود و دیگران متمتع از این قابلیت و فعلیت. این اخلاق را انسان، به‌ویژه پیروان ادیان و به‌طور خاص مسیحیت با تفسیرش از عروج حضرت مسیح (ع) خوب می‌شناسند. بشر ولو با فطرت خویش با نوع دوستی و انفاق و ایثار آشناس است و آن را می‌ستاید. این وجه اخلاقی عام که اوج تبلورش در اربعین است را باید خوب فهمید و فهماند. از آثار ملاصدرا این گونه استنباط می‌شود که بین اخلاق و سیاست علی‌رغم اشتراک درهای جدایی وجود ندارد. ملاصدرا معتقد است فلسفه اخلاق همان فلسفه سیاست است اما جنس و مرتبه آن فرق می‌کند، یک مرتبه دنیه یک مرتبه متعاده و یک مرتبه نیز متعالیه است. مرتبه دنیه در اخلاق چیست؟ انسان در این مرتبه بیشتر دل مشغولی اش شهوت و رفع نیازهای حسی و جسمی است و نوعی اشتراک با حیوان دارد، یعنی در حد قوه غضبیه و شهویه، دل مشغول معاش، قدرت و ثروت و حتی علم تجربی است.

ادامه در صفحه ۲

یادداشت - ۲

در آغوش رفیق

رسالت بوذری
مجری برنامه مخاطب خاص

اسام به چه می‌ماند؟! به چیزی جز خود، نه؛ رفتارش به که می‌ماند؟! به کسی جز خود نه؛ پس امام را باید در کلام امام خُست! الإمامُ الأئِمَّةُ الرَّفِیقُ، وَالوَالِدُ الشَّقِیقُ، وَالأَخُ الشَّقِیقُ، وَالوَالِدُ الرَّبُّ بِالوَالِدِ الصَّغِیرِ همدرد و رفیق است و پدر مهربان؛ و برادر همدان است و مادر نیکوکار به فرزند کوچکش... لطیف‌تر از این تعابیر برای توصیف عزیزی دیده‌اید؟! نیکوتر و عاشقانه‌تر از آنچه امام‌تان برای من و شما گفته در این محنت‌سرای دنیا دیده‌اید؟! آغوشی گشوده‌تر سرافرازید جز او... برای طفل گریزهای پناهی امن دریافت کرده‌اید جز خانه او... این است امام... منحصر به فرد... بی‌مثل... بی‌مثال... بی‌عدل... بی‌نظیر... دلخواه و خواستنی! اقربا و دوست‌داشتنی! حصن حصین است خانه‌اش! امن و آمان است آشیانه‌اش! و زیارت، گریختن از دوزخ فرارگیر پیرامون ماست به سوی او... حضور الزائر عند المَرُور به محضر او رسیدن و نفس کشیدن و او را یافتن و در او آویختن و بوی او در خود ریختن... اربعین فرار همگانی به سمت امام است... فرار از جهنم دنیا و گریختن از خود به سمت او... زین روست که اربعین، هر نفس در تکرار است و هر لحظه در جریان... چون حقیقت این گریز را به عالم و آدم عیان می‌کنند... قَدْ هَرُوثُ إِلِیکَ وَ وَقَفْتُ بَیْنَ یَدَیکَ مُسْتَكِنًا لَکَ مُتَضَرِّعًا إِلِیکَ و تا انسان خسته گریز پای عاصی، به دنبال آغوش است که به سمت او بازگردد و بخواند که بازگردد، اربعین باقی است... هزار سال گذشت از حکایت مجنون / هنوز مردم صحرانشین سیه‌پوشند.

یادداشت - ۱

زبان رسا و البته رسانا

صادق نیکو
روزنامه‌نگار

این اولین بار نیست که رهبر انقلاب در دیدار با دولت‌ها توصیه‌وحتی انتقادهایی را متوجه بخش رسانه‌های دولت می‌داند و بر اطلاع‌رسانی دستاوردها به مردم تأکید دارند. البته به‌نظر می‌رسد نقد امسال رهبری بیش از همیشه مورد توجه قرار گرفته است. از یک جهت ایشان به صراحت اعلام کرده‌اند: «اطلاع‌رسانی در دولت متأسفانه ضعیف است، یعنی آن کار اساسی برای اطلاع‌رسانی نمی‌شود.» و از سوی دیگر نگاه مثبت ایشان به عملکرد دو ساله دولت این ضعف رسانه‌ای را بیش از پیش مورد توجه قرار می‌دهد. پیش از این بارها رهبری در دیدار با دولت‌ها بر ضرورت توجه به اطلاع‌رسانی تأکید داشتند اما شاید تا این اندازه بین عملکرد و اطلاع‌رسانی فاصله نیفتاده بود و برپاره نیست که امسال بیش از همیشه به این ضعف توجه شود. سال گذشته هم بخشی از جلسه به ضرورت اطلاع‌رسانی و بیان دستاوردها به مردم گذشت و چند هفته بعد از دیدار هفته دولت ترکیب شورای اطلاع‌رسانی دولت دستخوش تغییر شد تا شاید پاسخی به همین مطالبات باشد.

اما جهت اصلی نقد رهبری اطلاع‌رسانی هنرمندانه است چیزی که بارها و بارها به آن اشاره کرده‌اند. دولت‌نیم از نیمه گذشته بود که رهبری مفصل در خصوص اطلاع‌رسانی به دولت توصیه‌هایی مطرح کردند: «واقعا اطلاع‌رسانی را قوی کنید... کار اطلاع‌رسانی، کار ظریفی است؛ اینطور نیست که یک نفر مقابل دوربین بنشیند و خطاب به مردم بگوید که ما این کار را کردیم، آن کار را کردیم؛ مردم هم وقتی شنیدند، کاملاً همه قبول کنند و باور کنند که بله، این کارها شده! اصلاً اطلاع‌رسانی این گونه نیست. اطلاع‌رسانی یک کار هنرمندانه است.» سال بعد با هم به همان جمع دولتی گفتند: «گزارش باید واقعا هنرمندانه باشد، نه به شکل گزارش‌های متعارف و عادی... بسیاری از چیزهایی که در زندگی ما اتفاق می‌افتد و واقعیت دارد، مردم درست در جریان آنها قرار نمی‌گیرند.»

به هر تقدیر آنچه واضح است و در ادوار مختلف بیان شده از نگاه رهبری زبان دولت در بیان آنچه انجام گرفته زبان رسایی نیست اما واقعیت آن است که معضلات و مشکلات رسانه‌های دولتی و حاکمیتی محدود به رسایی زبان نیست، بلکه سال‌هاست رسانه‌ها از رسانایی هم بی‌بهره هستند. رهبری به واسطه سال‌ها کار اجرایی تأکید بجایی بر توجه به فرم در ارائه محتوا داشته‌اند اما حوزه اطلاع‌رسانی امروز نه فقط در فرم که بیش از آن در حوزه بستر انتشار با مشکل روبه‌روست.

تازمانی که ارتباط بین مخاطب و رسانه قطع باشد هر چند تک کارهای خلاقانه و جذاب ارائه شود، به دلیل عدم رسانایی هیچ گاه مخاطب از آن پیام آگاه نخواهد شد. برای درک بهتر وضعیت رسانایی باید مقایسه‌ای میان وضعیت رسانه‌های کشور با ابتدای دهه ۹۰ داشته باشیم. در دهه گذشته مطبوعات و خبرگزاری‌های داخلی که وابسته به دولت هستند یا از بودجه نهادهای عمومی ارتزاق می‌کنند وضعیت تاسف‌بار در حوزه دفع مخاطب داشته‌اند. در ابتدای آن دهه رسانه‌ها دارای چنین وضعیت و معماری مشخصی بودند که هر کدام بخشی از جامعه را مخاطب خود قرار داده بودند و به‌درستی با زبان همان بخش از جامعه صحبت می‌کردند و پلی میان حاکمیت و مخاطب بودند. بعد به‌نظر می‌رسد این معماری حاصل یک عقل واحد و استراتژی از پیش تعیین شده باشد اما اقتضای تولید رسانه‌ها ایجاب می‌کرد که هر رسانه به سمت آن گروهی از جامعه متمایل شود که تا پیش از این خود را صاحب رسانه نمی‌دانست و عطش بیشتری برای یک رسانه جدید داشت. به هر تقدیر در این معماری انواع و اقسام رسانه‌ها در یک سید رسانه‌ای ذیل حاکمیت وجود داشت که این سید متنوع و متنوع‌ترین سرمایه نظام برای گفت‌وگو با مردم بود. هر روزنامه و خبرگزاری هویت منحصر به خود را داشت و از هر جهت متفاوت از دیگر رسانه‌ها بود. اما هرچه جلوتر آمدیم وضعیت بغرنج‌تر شد. مدیران جدیدی توجه به هویت و سرمایه رسانه‌های مسیری جدید برای رسانه ترسیم کردند و به

بهره‌برداری از بزرگترین پروژه مشارکتی شهرداری مشهد

رسالت ۸۱

افتتاح ۱۱۲۰ واحد مسکونی

موقفیت‌های اخیر جمهوری اسلامی ایران در عرصه سیاست خارجی «با رهنمودهای مقام معظم رهبری» به‌ویژه حضور در پیمان‌های منطقه‌ای و گسترش همکاری‌های دوجانبه موجب خرسندی و قدردانی است. بدین وسیله از تلاش‌های ارزشمند جنابعالی سپاسگزار می‌نمایم.

علی اکبر ولایتی